

Tilburg University

Powerpoint voor Peking

van Dijk, J.J.M.

Published in:
Secondant

Publication date:
2013

Document Version
Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in Tilburg University Research Portal](#)

Citation for published version (APA):
van Dijk, J. J. M. (2013). Powerpoint voor Peking. *Secondant*, 27(3/4), 72-72.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the public portal

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

POWERPOINT VOOR PEKING

In april bracht ik een bezoek aan Georgië. In het presidentiële paleis huist nog steeds onze Sandra Roelofs, vrouw van president Saakasjvili. Ze is aan het inpakken, want in oktober loopt de termijn van haar echtgenoot af. De miljardair Ivanisjvili heeft de verkiezingen gewonnen. Veel van mijn oude bekenden op het ministerie van Justitie blijken vertrokken. De vorige minister van justitie heeft in België politiek asiel aangevraagd. De nieuwe minister, Tea Tsulukiani, vertelt me dat honderden zakenmannen door het Georgische Openbaar Ministerie zijn geachtvaard om grote bedragen over te maken om strafrechtelijke vervolging te voorkomen. Mijn adviseurschap heeft gelukkig betrekking op een ander onderwerp. De nieuwe regering wil zo snel mogelijk de positie van slachtoffers van misdrijven versterken. Ik geef uitleg over het huidige Nederlandse slachtofferbeleid. Daarin komen thema's aan bod zoals de mogelijkheid van beroep bij niet-vervolgving,

Jan van Dijk is emeritus hoogleraar Victimologie en Menselijke Veiligheid aan de Universiteit van Tilburg.

het spreekrecht voor slachtoffers in de rechtszaal en de schadevergoedingstraf voor daders. Conclusie: gaan we doen.

Door naar Kopenhagen voor een voordracht over inbraakpreventie in het parlamentsgebouw. Het beveiligingsniveau is in Denemarken extreem laag en de inbraakcijfers zijn extreem hoog. Ik voel me een gastspeler in de serie *Borgen*. (Zou Katrine nog langskomen voor een interview?) In een nagesprek blijkt dat enkele Kamerleden van hun minister van Justitie gaan eisen dat Denemarken, naar Nederlands voorbeeld, een Politiekeurmerk Veilig Wonen invoert. Of dat het land veiligheidseisen in het Bouwbesluit opneemt.

Vervolgens geef ik een lezing in Bielefeld bij de achttiende *Deutscher Präventionstag*. Hoeveel mensen, denkt u, zouden er afkomen op zo'n dagje over criminaliteitspreventie in een Duitse provincie-stad? Driehonderd? Nee, ruim driehonderd. Een zaal vol politiemensen en gemeenteambtenaren luistert belangstellend naar een reprise van mijn Deense verhaal. Ik ontvang applaus als ik het laissezfairebeleid van de Deense en Duitse regeringen aan de kaak stel. Op de rij achter mij zitten enkele parlementariërs. Zij blijken bij navraag nagenoeg allemaal van de Grünen te zijn. Is criminaliteitspreventie een exclusief linkse hobby geworden? Ze gaan in ieder geval lokaal en federaal maatregelen naar Nederlands voorbeeld bepleiten.

Eind mei ben ik een weekje in Taiwan. Daar is de misdaad al jaren aan het dalen. Een belangrijke factor daarbij is de verplichting om auto's en motorfietsen te

voorzien van een unieke code, die in 2006 werd ingevoerd. Sindsdien is de voertuigcriminaliteit met 80 procent gedaald. Wat het Bouwbesluit heeft gedaan voor de inbraken in Nederland, deed de wet over *parts marking* voor de voertuigcriminaliteit in Taiwan. Ook de beveiliging van woonhuizen is er trouwens optimaal. Eerlijk gezegd op het overdreven af. Appartementen op vijf hoog hebben tralies voor de ramen en voor het balkon. Anders zouden de burens de airco wel eens kunnen stelen.

In het vasteland van China is de criminaliteit ondertussen nog steeds aan het stijgen. Van de – al dan niet linkse – hobby om in preventieve maatregelen te investeren, is in de Volksrepubliek weinig te bespeuren. De Chinese regering gelooft uitsluitend in strengere straffen. De gevangenen zitten er met bijna drie miljoen gedetineerden barstensvol. In een opzicht lijkt het veiligheidsbeleid van Taiwan en *mainland* China wel sterk op elkaar. Slachtoffers van misdrijven staan er in het strafproces geheel buiten spel. Ze krijgen geen informatie, hebben geen spreekrecht en ontvangen zelden schadevergoeding. De beide China's kunnen op dit vak dus, net als Georgië, nog wel iets van ons leren.

Mijn volgende reisbestemming? Peking mag ik hopen. Mijn Powerpointpresentatie zal een kruising zijn van die uit Georgië, Denemarken, Duitsland en Taiwan. De titel? *More crime prevention, more victims' rights.* <<

TWITTER EN TELEVISIE

DNA-sprays, burgerwachten en straatafsluitingen. Het zijn enkele maatregelen die volgens het Australian Institute of Criminology (AIC) bewezen effectief zijn tegen **woninginbraken**. In het evaluatie-rapport dat het instituut opstelde voor de staat New South Wales, passeren ook opmerkelijke interventies de revue. Denk aan werkelozen die worden ingezet om in de buurt te surveilleren. Of naschoolse activiteiten voor jongeren die het risico lopen zich schuldig te maken aan vermogenscriminaliteit.

Een advies van het AIC aan lokale overheden die met preventieve maatregelen aan de slag gaan: zorg voor goede implementatie en kies voor een breed arsenaal aan interventies. Er zijn namelijk opvallend weinig preventieve maatregelen

tegen woninginbraak die een negatief effect hebben. 'Ineffectieve strategieën waren doorgaans degenen die slecht werden geïmplementeerd', aldus het AIC. Tegelijkertijd is een eenzijdige focus op een bepaald type interventie volgens de criminologen af te raden. Zo bleek straatverlichting geen positieve effecten te sorteren als daarnaast geen andere maatregelen werden genomen. Hetzelfde geldt voor voorlichtingscampagnes. Die hebben volgens het AIC alleen nut als ze gericht worden op huishoudens op hotspots én worden aangevuld met praktische ondersteuning bij bijvoorbeeld DNA-markering.

Een onderwerp dat het AIC in zijn rapport onberoerd laat, is het gebruik van **sociale media**. Uit een onderzoek van de Edith

Cowan University in Perth onder 69 inbrekers blijkt dat Facebook inmiddels tot de standaard modus operandi behoort. Met behulp van status updates van Facebook-gebruikers maken inbrekers een inschatting van makkelijke doelen. Ook Google Streetview komt daarbij van pas, want daarmee verzamelt het dievengilde informatie over de aanwezigheid van alarmsystemen en zijdeuren. En met succes. De onderzoekers constateren dat de gemiddelde inbraak een kwartier duurt en een buit van vijfduizend Australische dollars oplevert.

Helaas is Facebook niet het enige medium met negatieve effecten op de lokale veiligheid *down under*. Zo publiceerden onderzoekers van de University of Otago in Nieuw-Zeeland eerder dit jaar in het wetenschappelijke tijdschrift *Pediatrics* over de gevolgen van de goede oude **televisie**. Volgens het langlopende onderzoek vertonen jongvolwassenen die tussen hun vijfde en vijftiende levensjaar buitensporig veel tv keken, bovengemiddeld vaak antisociaal gedrag. Het gaat dan om jongeren die veroordeeld zijn voor een strafrechtelijk feit, gediagnosticeerd zijn met een antisociale persoonlijkheidsstoornis en die agressieve trekken vertonen. Dit ongeacht hun IQ, inkomenspositie, gezinssituatie en sekse.

Het goede nieuws is dat een effectieve aanpak van dit probleem natuurlijk even simpel als doeltreffend is. De Nieuw-Zeelandse onderzoekers verwijzen daarvoor naar een aanbeveling van de American Academy of Pediatrics: laat kinderen niet meer dan een of twee uur per dag tv kijken. << Lynsey Dubbeld

Illustratie: Hans Sprangers